

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

Új klímátörvényt Magyarországnak!

Farkas István Tamás
Magyar Természetvédők Szövetsége
2026. február 25.

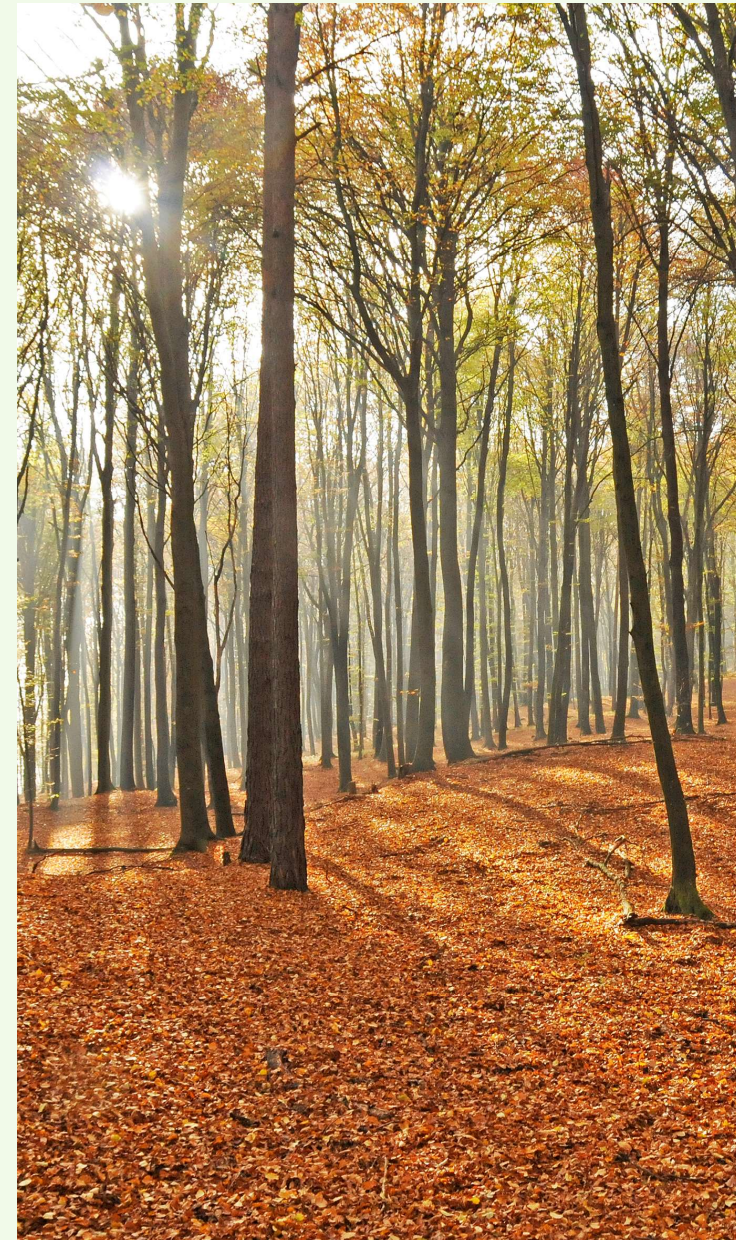
Várható károk

- **Aszályok:** termőföldek pusztulása, kukorica- és gabonatermés akár 50%-os kiesése.
- **Vízhiány:** Tisza és Duna vízhozamának csökkenése, ivóvízellátás és ökoszisztémák veszélyben.
- **Szélsőséges időjárás:** villámárvizek, heves zivatarok, települési és infrastrukturális károk.
- **Hőhullámok:** hőstressz okozta halálozások, új betegségek terjedése, városi hőszigetek elviselhetetlenné válása.
- **Gazdasági következmények:** biztosítói károk növekedése, gazdálkodói jövedelmek csökkenése, állami kárenyhítési költségek emelkedése.
- **Késlekedés ára:** a védekezés és alkalmazkodás költségei többszörösre nőnek, társadalmi egyenlőtlenségek fokozódnak

A természetes felszínborítottság romlása az éghajlatváltozás egyik oka

- A jelenlegi klímapolitika főként az ÜHG-k csökkentésére koncentrál → **a természetes felszínborítottság szerepe háttérbe szorul.**
- Vegetáció: hőmérséklet-csökkentés, csapadékképződés, vízmegtartás, erózióvédelem, biodiverzitás.
- **Biomassza-intenzív energiapolitikák** (pl. faégetés, erdőirtás) rontják a klíma- és természetvédelmet.
- **A borítottság csökkenése → több kibocsátás + gyengébb alkalmazkodóképesség.**
- **a felszínborítottság klímavédelmi szempontból azonos súlyú az ÜHG-csökkentéssel.**

A magyar Alkotmánybíróság 5/2025. (VI. 30.) AB határozata

- A klímavédelmi törvény 3. § (1) bekezdése alaptörvény-ellenes, mivel sérti a nemzedékek közötti igazságosság, az elővigyázatosság és a megelőzés elveit (a 2030-as 40%-os kibocsátáscsökkentési cél)
- Jogalkotói mulasztás megállapítása a mitigációval, adaptációval, rezilienciával összefüggésben – olyan szabályozásra van szükség, amely mindenki számára megismerhető, egyértelmű és kikényszeríthető, átfogó és a Kárpát-medencei sajátosságoknak megfelelő.
- Határidő: 2026. június 30.

Társadalmi kezdeményezés

- 34 civil és érdekképviselői szervezet felhívása – szeptember 17.
- Az **agrár érdekképviselők** a kezdetektől ott vannak
Agrya, PVSZ, Biokultúra Szövetség, Vadászkamara, Vadászati Védegylet, Méhészeti Egyesület, Országos Erdészeti Egyesület
- **180 szervezet** csatlakozott
- 55 oldalas **jogalkotási koncepció** készült – 40 szakértő munkája
- **Társadalmi vita** – március 29-ig
- Jogszabálysöveg átadása a következő Országgyűlésnek

Miben új az új klímátörvény koncepció?

- Nem csak a kibocsátáscsökkentéssel foglalkozik
- Fókuszban a **klímaváltozás hatásainak ellenálló** társadalom és gazdaság
- Hangsúly a **területhasználattal** foglalkozó szektorokon – mezőgazdaság, vízgazdálkodás, erdészet, természeti tőke megőrzése
- Nem csak szabályok, **hanem ösztönzés és támogatás** is
- **Méltányos kompenzáció** elve
- Képzés, információszolgáltatás, szemléletformálás, részvétel
- **Új, erős intézmények**
- Az állam **számonkérhetősége** és jogi kikényszeríthetőség
- **Kerettörvény** – részletszabályok később

- **Élelmiszer-önellátás alapjainak megőrzése,**
- **Ellenállóbb mezőgazdasági rendszer kialakítása,**
- **Méltányos jövedelmi viszonyok** biztosítása az átállásban érintetteknek,
- **Klímatűrő gazdálkodási módok kutatása és finanszírozása,**
- Többféle fajta és genetikai változat megőrzése (**agrobiodiverzitás**),
- Hagyományos, **klímatűrő fajták** és génbankok védelme,
- Felkészülés **új kártevőkre**, betegségekre,
- Állattartásban erősebb **állatjóléti felkészülés** a hőségre.

Klímaalkalmazkodási célterületek

- **Kijelölésük** talaj, termőhely, vízviszonyok, várható klíma alapján
- **Folyó menti mély területek: elsősorban vízmegtartásra** használni
- **Földhasználat alakítása** jogi és támogatási eszközökkel a megfelelő felszínborítás érdekében:
  - Vízmegtartó gazdálkodás
  - Talajkímélő művelés
  - Talajtakarás megőrzése
  - Felszíni vizek megőrzése
  - Túlmelegedést csökkentő művelési módok
  - Terménytárolás bővítése
- **Kárenyhítés / kompenzáció**
  - kárenyhítés átalakítása a jobb alkalmazkodás felé
  - kompenzáció feltétele lehet a **klímához jobban illő növénykultúra**
  - cél: **belvízkár fokozatos kivezetése** jobb tájhasználattal

Víz nélkül nincs termésbiztonság

- Biztosítani kell a vízkészletek **hosszú távú** mennyiségi és minőségi védelmét,
- A **talajvízszintet** sűrűbben és pontosabban kell mérni,
- A vízügynek **klíma-forgatókönyvekkel** kell terveznie, és ezekhez igazítani a vízgyűjtő terveket,
- Külön szabályok kellenek a helyi vízgazdálkodás megerősítésére,

Lényeg: a lehulló vizet jobban meg kell tartani a tájban

- Földhasználók közötti **intézményesített együttműködés**, elmozdulás a táji szintű gondolkodás és döntéshozatal felé
- **Felszín alatti vízkészletek védelme:** öntözés, kútlétesítés szabályai
- **Ipari vízkivétel** szigorú engedéllyel
- **Szürkevíz, csapadékvíz** felhasználás ösztönzése
- Vízhasználat racionalizálása, **hatékonyság ösztönzése**

Miért jó a mezőgazdaságnak?

Az erdők javítják a táj vízháztartását, csökkentik a szélsőségeket, védik a talajt, és stabilabb helyi környezetet adnak a mezőgazdaságnak.

- növelni kell az erdősültséget, ahol ennek van jó termőhelyi alapja,
- az erdőtervezésbe be kell építeni a várható klímaváltozást,
- fejleszteni kell az alkalmazkodó erdőkezelést országos, térségi és helyi szinten,
- támogatni kell az erdők megőrzését és az ellenállóbb állományok kialakítását,
- csökkenteni kell az erdőket érő károkat (szárazodás, vadhatás, inváziós fajok),
- növelni kell az önfenntartóbb, változatosabb, termőhelyhez illő őshonos állományok arányát,
- növelni kell a nem vágásos üzemmód arányát ott, ahol ez indokolt.

Elkülönített állami pénzalap az éghajlatvédelmi politika megvalósítására

- Több forrásból épül fel (pl. kibocsátáskereskedelmi bevételek, EU-források, karbonadó, zöld kötvények, bírságok)

Mire használható?

- kibocsátáscsökkentés
- szénmegkötés és széntárolás növelése
- természetes felszínborítás helyreállítása
- **alkalmazkodás és sérülékenység csökkentése**
- tudományos megalapozás, tudásátadás, szemléletformálás

Támogatási formák

- vissza nem térítendő támogatás, kedvezményes kölcsön/hitel, garancia

Zöld gazdaságfejlesztés – állami feladat

- Az állam pénzügyi eszközökkel támogatja a fenntartható gazdasági tevékenységeket
- kedvezményes hitel, kölcsön, garancia; tőkebefektetés; zöld kötvénykibocsátás ösztönzése; zöld hitelezés és vállalatirányítás előmozdítása; közvetlen állami megrendelések

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

www.ujklimatorveny.hu